

Відповіді на завдання – 11 клас.

Завдання 1 Тести.

1. г. 2. б, г. 3. а, г. 4. б, д, е. 5. а. 6. а, в. 7. а, б, в, г. 8. а, б. 9. а, б, г. 10. б.

Завдання 2.

1. Аргументи на користь того, що спадкування за правом на обов'язкову частку у спадщині є різновидом спадкування за заповітом: а, г.
2. Аргументи на користь того, що спадкування за правом на обов'язкову частку у спадщині є різновидом спадкування за законом: в, д.
3. Аргументи на користь того, що спадкування за правом на обов'язкову частку у спадщині є окремим, третім видом спадкування, тобто не є спадкуванням, ані за законом, ані за заповітом: б, е.

Завдання 3.

1. Відмінні ознаки правової держави (далі - ПД) і соціальної держави (далі - СД).

1. ПД встановлює систему захисту основних громадянських прав і свобод, а СД – забезпечує гарантування певного спектру цих прав.
2. ПД не втручається у процес розподілу чи перерозподілу суспільного багатства та природних ресурсів, а СД – цим займається, але поважає при цьому такі правові норми, як рівноправність усіх форм власності, недоторканність приватної власності, персональна відповідальність.
3. ПД і СД різними шляхами забезпечують благо кожного окремого індивіда.
4. СД з необхідністю, за своїм визначенням, повинна бути правовою, але не кожна ПД є СД.
5. СД виступає в ролі опікуна, а ПД у ролі сторожа, тобто охоронця верховенства права, прав і свобод.

2. Відмінні ознаки рішень Конституційного Суду України та висновків Конституційного Суду України (далі – КСУ).

1. Висновки подаються щодо Конституційного подання і щодо Конституційного звернення, а рішення тільки щодо Конституційного подання.
2. Суб'єктами права на звернення до КСУ з питань дачі висновків можуть бути фізичні і юридичні особи, Президент України, Верховна Рада АРК, не менше як 45 народних депутатів, Уповноважений ВРУ з прав людини, а суб'єктами права на звернення до КСУ з питань прийняття рішень є Президент України, Верховна Рада АРК, Уповноважений ВРУ з прав людини, Верховний Суд України, не менше як 45 народних депутатів України.
3. Рішення, які приймаються КСУ, стосуються виключно нормативно-правових актів, а висновки - також міжнародно-правових актів та діяльності ВРУ щодо додержання конституційної процедури розслідування і розгляду справи по усуненню Президента України з поста в порядку імпичменту.
4. Якщо розгляду в КСУ підлягає справа, по якій дається висновок, то з цього приводу можливе прийняття рішення, а зворотнє виключається. (Мається на увазі, що у разі якщо при тлумаченні Закону України була встановлена наявність ознак його невідповідності Конституції України, КСУ в цьому ж провадженні вирішує питання щодо конституційності цього Закону).
5. Рішення приймаються, а висновки даються.
6. Рішення забезпечують верховенство Конституції, а висновки – крім цього даються з метою забезпечення реалізації чи захисту конституційних прав та свобод людини і громадянина, а також прав юридичних осіб.
7. Провадження з питань прийняття рішення може бути визнане КСУ невідкладним завжди, а провадження з питань дачі висновку може бути визнано невідкладним тільки у випадку, якщо воно є конституційним поданням.
8. Висновок КСУ може передувати прийняттю нормативного акта (висновок КСУ щодо відповідності законопроекту про внесення змін до Конституції), а щодо рішення таке виключається.
9. Рішення – одноразового використання, а висновки – багаторазового.
10. Рішення виконуються, а висновків дотримуються.

3. Відмінні ознаки оренди земельної ділянки і земельного сервітуту.

1. Оренда земельної ділянки може бути тільки строковою (короткострокова до 5 р., а довгострокова – до 50 р.), а земельний сервітут також постійним.
2. Оренда землі є платною, а земельний сервітут може бути також безоплатним.
3. Оренда землі відбувається на підставі договору, а право земельного сервітуту може виникати також на підставі закону, рішення суду і за заповітом.
4. У разі встановлення земельного сервітуту, власник земельної ділянки, щодо якої встановлений земельний сервітут, має право на відшкодування у зв'язку з обмеженнями пов'язаних із земельним сервітутом, а орендодавець такого права не має.
5. Різними є підстави для припинення земельного сервітуту і оренди землі.
6. Власник земельної ділянки, щодо якої встановлений земельний сервітут, володіє, користується, розпоряджається цією земельною ділянкою, а орендодавець не може володіти і користуватися земельною ділянкою, яку передано в оренду.
7. При встановленні земельного сервітуту земельна ділянка не вибуває із володіння власника, а у разі оренди землі земельна ділянка вибуває (тимчасово) із володіння власника.

8. Оренда землі здійснюється для провадження підприємницької діяльності та іншої, а земельний сервітут встановлюється для обслуговування власником (землекористувачем), на користь якого встановлений земельний сервітут, його земельної ділянки.

9. Існують види земельного сервітуту, а щодо оренди землі таке законом не передбачено.

10. Дія земельного сервітуту зберігається у разі переходу права на земельну ділянку, щодо якої встановлений земельний сервітут, до іншої особи, а у разі оренди договором може бути передбачено припинення договору оренди у зв'язку із зміною власника земельної ділянки, яка передана в оренду.

11. Якщо особа не користується земельним сервітутом протягом трьох років підряд, то земельний сервітут припиняється, а щодо оренди таке не передбачено.

12. У разі укладення договору оренди встановлюється максимальний строк його дії, а у разі виникнення права строкового земельного сервітуту максимальний строк його дії законом не встановлено.

Завдання 4.

1. Твердження істинне. 2. Твердження хибне, запобіжні заходи є різновидом заходів забезпечення кримінального провадження. 3. Твердження істинне. 4. Твердження хибне, здійснення виробничо – господарської діяльності є метою спеціального природокористування. 5. Твердження хибне, суд може надати право на шлюб особі, яка досягла не 14 років, а 16 років, якщо це відповідає її інтересам. 6. Твердження хибне, принципом податкового законодавства, відповідно до якого податки та збори встановлюються з урахуванням необхідності досягнення збалансованості витрат бюджету з його надходженнями, є принцип фіскальності оподаткування. .

Завдання 5.

Задача № 1

Пропрацювавши один рік у ЖРЕП двірником, Максимов отримав право на 24 календарні дні оплачуваної відпустки. Оскільки його було звільнено, він не зміг використати відпустку, але отримав грошову компенсацію за неї, відповідно до ст. 24 Закону України "Про відпустки". Не дивлячись на те, що Максимова було поновлено на роботі 1 червня 2013 року, відповідно до п. 2 ч. 1 ст. 82 КЗпП, до стажу, що дає право на щорічну основну відпустку, зараховується час від дня незаконного звільнення. Оскільки за перший рік роботи Максимов замість відпустки отримав грошову компенсацію, то час, з якого він почав працювати на другу відпустку, почався 1 лютого 2013 року і, якби він тривав рік, то тоді Максимов отримав би право на відпустку тривалістю 24 календарні дні. Але він працював тільки 11 місяців, тому отримав право тільки на 22 дні відпустки. Отже, Максимов повинен повернути 1/12 відпустки.

Задача № 2

Ситуація, що аналізується врегульована нормами адміністративного права (інститут адміністративних порушень на транспорті, в галузі шляхового господарства і зв'язку), цивільного права (інститут відшкодування шкоди), кримінального права (інститут злочинів проти життя і здоров'я особи) та кримінального процесуального права (інститут кримінального провадження у справах приватного обвинувачення та інститут кримінального провадження на підставі угод). Нормативно-правовими актами, які стосуються цієї ситуації є Кодекс України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП, стаття 124), Цивільний кодекс України (далі – ЦКУ, статті 23, 602, 1166 – 1168, 1187, 1195), Кримінальний кодекс України (далі ККУ, статті 46, 125) та Кримінальний процесуальний кодекс України (далі – КПК, статті 468, 469, 471, 473 – 476, 477). У зв'язку з тим, що Теодор, заподіяв шкоду майну Панааса, здійснивши при цьому порушення правил безпеки дорожнього руху, його діяння підлягає кваліфікації за ст. 124 КУпАП (порушення водіями правил дорожнього руху, що спричинило пошкодження транспортних засобів, вантажів, шляхів, шляхових споруд чи іншого майна). Вчинивши таке протиправне діяння, Теодор вступив у адміністративно-правові відносини з державою Україна. Безпосереднім об'єктом цих правовідносин (об'єктом адміністративного проступку) є суспільні відносини у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху та право власності. Зміст правовідносин полягає в тому, що держава має право притягнути Теодора до адміністративної відповідальності, а Теодор зобов'язаний понести адміністративну відповідальність. Ці правові відносини за тривалістю у часі є **триваючими**, оскільки тривають від моменту скоєння правопорушення до виконання постанови про накладення адміністративного стягнення; за підставами виникнення є **позадовірними**, оскільки виникли внаслідок заподіяння шкоди; за функціональним призначенням вони є **охоронними**, оскільки виникли із адміністративного проступку; за критерієм зобов'язаних осіб і ступенем їх конкретизації вони є **відносними**, оскільки у цих правовідносинах конкретно визначені обидві сторони; за характером поведінки зобов'язаної сторони вони є **пасивними**, оскільки на винного у цій ситуації покладається обов'язок пасивної поведінки – утримання від протиправного діяння; залежно від особливостей розподілу прав і обов'язків між їх суб'єктами вони є **односторонніми**, оскільки одній стороні (державі) належить тільки право (притягнення винного до адміністративної відповідальності), а друга сторона (Теодор) зобов'язана понести адміністративну відповідальність, тобто права вона не має, а має тільки обов'язок; залежно від характеру правових норм, на основі яких ці правовідносини виникають вони є **матеріально-правовими**, оскільки виникають на основі норм матеріального права (у даному випадку ідеться про адміністративне право); за кількістю суб'єктів вони є **простими**, оскільки не поділені на складові частини.

З об'єктивної сторони даний проступок характеризується протиправним діянням (порушенням правил безпеки дорожнього руху), яке може бути скоєне тільки в обстановці руху та причинно-наслідковим зв'язком, а саме: заподіяння майнової шкоди саме як наслідок порушення правил безпеки дорожнього руху. Із суб'єктивної сторони діяння характеризується необережною формою вини. Суб'єктом адміністративного проступку може бути тільки водій транспортного засобу.

Спричинивши шкоду майну Панаса, він вступив з ним у цивільно – правові відносини, тобто у цивільно-правові відносини щодо відшкодування завданої адміністративним проступком шкоди. Ці відносини за підставами виникнення є **охоронними**, оскільки виникли із протиправного діяння; за об'єктом правовідносин вони є **майновими**, оскільки виникли з приводу заподіяння шкоди майну; за критерієм зобов'язаних осіб і ступенем їх конкретизації вони є **відносними**, оскільки у цих правовідносинах конкретно визначені обидві сторони; за характером поведінки зобов'язаної сторони вони є **активними**, оскільки на заподіювача шкоди (Теодора) покладається обов'язок активної поведінки – відшкодування заподіяної шкоди; залежно від особливостей розподілу прав і обов'язків між їх суб'єктами вони є **односторонніми**, оскільки одній стороні (Панасу) належить право вимоги відшкодування заподіяної шкоди, а у другій сторони (Теодора), права не має, а є тільки обов'язок щодо відшкодування майнової шкоди; залежно від характеру правових норм, на основі яких ці правовідносини виникають, вони є **матеріально-правовими**, оскільки виникають на основі норм матеріального права (у даному випадку ідеться про цивільне право); за кількістю суб'єктів вони є **простими**, оскільки не поділені на складові частини. Це недоговірні, деліктні зобов'язання, які врегульовані ЦКУ. Об'єктом цих правовідносин є право власності Панаса, а зміст правовідносин, як уже зазначалося вище, полягає у правах та обов'язках сторін: праві Панаса вимагати відшкодування завданої шкоди і обов'язок другої сторони (Теодора) відшкодувати завдану шкоду.

Протиправне заподіяння шкоди Теодором майну Панаса, аж ніяк не давало право останньому заподіювати шкоду здоров'ю Теодора, оскільки були відсутніми обставини, які виключають злочинність діяння, тобто обставини, при яких заподіяння шкоди правопорушнику (Теодору) вважалось б правомірним. Спричинивши Теодору струс мозку, Панас вступив із державою Україна у кримінально-правові відносини. Безпосереднім об'єктом цих правовідносин (об'єктом злочину) є здоров'я людини. Зміст правовідносин полягає в тому, що держава має право притягнути Панаса до кримінальної відповідальності (при цьому слід зазначити, що, кримінальне провадження у даному випадку може бути розпочате тільки за заявою потерпілого (Теодора), оскільки згідно ст. 477 КПК провадження щодо справ про легкі тілесні ушкодження відноситься до справ приватного обвинувачення), а Панас зобов'язаний понести кримінальну відповідальність. Однак, у випадку, якщо Панас вперше вчинив злочин невеликої тяжкості, він підлягає безумовному звільненню судом від кримінальної відповідальності, при умові, що після вчинення злочину він щиро покається, активно сприяє розкриттю злочину і повністю відшкодує шкоду завдану здоров'ю Теодора. Примирення може відбутися і в тому разі, якщо потерпілий погодиться з гарантією винного про відшкодування шкоди, завданої злочинцем, у майбутньому, однак ризик невиконання таких вимог з боку винного лягає на потерпілого. У разі невиконання винним вищезазначених гарантій це не є підставою для поновлення закритого кримінального провадження. Слід зазначити також, що відшкодування шкоди Теодорові у формі приватного обвинувачення може відбутися і на підставі угоди про примирення. Однак, якщо угода про примирення не буде виконана, тобто винний не відшкодує завдану потерпілому шкоду протягом обумовленого в угоді строку, то вирок суду, яким було затверджено угоду про примирення між винним і потерпілим, може бути скасовано. У такому випадку має відбутися призначення судового розгляду в загальному порядку і потерпілий при таких обставинах вправі заявити цивільний позов у кримінальній справі.

Правові відносини, що виникають з приводу вчинення злочину за підставами виникнення є **позадовірними**, оскільки виникли внаслідок заподіяння шкоди; за функціональним призначенням вони є **охоронними**, оскільки виникли із злочину; за критерієм зобов'язаних осіб і ступенем їх конкретизації вони є **відносними**, оскільки у цих правовідносинах конкретно визначені обидві сторони; за характером поведінки зобов'язаної сторони вони є **пасивними**, оскільки на винного у цій ситуації покладається обов'язок пасивної поведінки – утримання від протиправного діяння; залежно від особливостей розподілу прав і обов'язків між їх суб'єктами вони є **односторонніми**, оскільки одній стороні (державі) належить тільки право (притягнення винного до кримінальної відповідальності), а друга сторона (Панас) зобов'язана понести кримінальну відповідальність, тобто права вона не має, а має тільки обов'язок; залежно від характеру правових норм, на основі яких ці правовідносини виникають вони є **матеріально-правовими**, оскільки виникають на основі норм матеріального права (у даному випадку ідеться про кримінальне право); за кількістю суб'єктів вони є **простими**, оскільки не поділені на складові частини.

З об'єктивної сторони даний злочин характеризується протиправним діянням, злочинним наслідком у вигляді легкого тілесного ушкодження, що спричинило короточасний розлад здоров'я або незначну втрату працездатності та причинно-наслідковий зв'язок між діянням і наслідками. Із суб'єктивної сторони злочин характеризується умисною формою вини. Умисел може бути як прямий, так і непрямої. Суб'єктом злочину є особа, яка до часу його вчинення досягла шістнадцятирічного віку.

Отже, у Панаса є обов'язок по відшкодуванню шкоди, завданої здоров'ю Теодора, а у Теодора у свою чергу існує обов'язок по відшкодуванню шкоди, завданої майну Панаса. Тобто мова іде про наявність зустрічних вимог. Однак, при цьому слід зазначити, що відповідно до ст. 602 ЦКУ зарахування цих зустрічних вимог не допускається.

Завдання 6.

1. Верховний Суд України є найвищим судовим органом у системі судів загальної юрисдикції України, який забезпечує єдність судової практики у порядку та спосіб, визначені процесуальним законом.

2. Верховний Суд України:

- 1) здійснює правосуддя в порядку, встановленому процесуальним законом;
- 2) здійснює аналіз судової статистики, узагальнення судової практики;
- 3) надає висновки щодо проектів законодавчих актів, які стосуються судоустрою, судочинства, статусу суддів, виконання судових рішень та інших питань, пов'язаних із функціонуванням судової системи України;
- 4) надає висновок про наявність чи відсутність у діяннях, у яких звинувачується Президент України, ознак державної зради або іншого злочину; вносить за зверненням Верховної Ради України письмове подання про неможливість виконання Президентом України своїх повноважень за станом здоров'я;
- 5) звертається до Конституційного Суду України щодо конституційності законів, інших правових актів, а також щодо офіційного тлумачення Конституції та законів України;
- 6) забезпечує однакове застосування норм права судами різних спеціалізацій у порядку та спосіб, визначені процесуальним законом;
- 7) здійснює інші повноваження, визначені законом.

Склад Верховного Суду України.

До складу Верховного Суду України входять сорок вісім суддів, із числа яких обираються Голова Верховного Суду України та заступники Голови Верховного Суду України.

Суддею Верховного Суду України може бути суддя, який за результатами кваліфікаційного оцінювання підтвердив здатність здійснювати правосуддя у найвищому судовому органі у системі судів загальної юрисдикції України, має досвід роботи суддею не менше п'ятнадцяти років або має науковий ступінь, отриманий до призначення на посаду судді, та стаж наукової діяльності у галузі права або науково-педагогічної діяльності у галузі права у вищому навчальному закладі або вищих навчальних закладах, що здійснюють підготовку фахівців освітнього ступеня "магістр", до призначення на посаду судді не менше п'ятнадцяти років.

3. У Верховному Суді України діють:

- 1) Судова палата в адміністративних справах;
- 2) Судова палата у господарських справах;
- 3) Судова палата у кримінальних справах;
- 4) Судова палата у цивільних справах.

До складу судової палати входять судді відповідної спеціалізації (адміністративної, господарської, кримінальної, цивільної).